

1 SERİ NO'LU SOSYAL YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMAYI TEŞVİK FONU GENEL TEBLİĞİ(*)

Belge türü	Tebliğ (Mülga)
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Tebliğ grubu	SOSYAL YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMAYI TEŞVİK FONU GENEL TEBLİĞİ
Sayı	19316
Tarih	19.12.1986
Sıra no	1

Bilindiği gibi, 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu 14/6/1986 gün ve 19134 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş bulunmaktadır. Kanunun 3 üncü maddesi ile kurulan Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu'nun gelir kaynaklarından biri de, yıllık beyanname veren gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, hesaplanan gelir veya kurumlar vergisine ilave olarak ödeyecekleri yüzde birlik miktardır.

3294 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi gereğince, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu'na ödemedede bulunacak mükellefler yıllık beyanname veren gelir ve kurumlar vergisi mükellefleridir.

Dolayısıyla, mükellef ve sorumlularca verilen münferit, özel ve muhtasar beyannamelerde Fona ait hesaplama yapılmayacaktır. Ancak, yıllık beyanname vermek zorunda olmadığı halde ihtiyari olarak yıllık beyanname veren gelir vergisi mükellefleri de Fon mükellefiyetine tabi olacaklardır.

A - Beyana Tabi Gelir Vergisi Mükelleflerinin Fona İlişkin Mükellefiyetleri :

Kazanç ve iratlarını yıllık beyanname ile beyan eden gelir vergisi mükellefleri elde ettikleri kazanç ve iratlar üzerinden hesapladıkları gelir vergisinden ayrı olarak sözkonusu verginin %1'i nisbetinde Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu'na ödeyecekleri meblağı da, hesaplamak zorundadırlar. Fona ait meblağın matrahı, mükelleflerce verilen beyannamelerde beyan edilen gelir üzerinden hesaplanan ve ödenmiş vergiler mahsup edilmeden önceki gelir vergisi olacaktır.

Gelir vergisi mükelleflerinin beyan ettikleri gelirin hayat standardı esasına göre beyan edecekleri gelirden düşük olması halinde, hayat standardı esasına göre tespit edilen gelir üzerinden hesaplanan gelir vergisi Fonun matrahı olacaktır.

Mükelleflerce hesaplanan Fona ilişkin meblağ, verilecek yıllık gelir vergisi beyannamesinde gelir vergisinden ayrı olarak beyan edilecek ve ödenmesi gereken gelir vergisi ile birlikte bu verginin ödeme süresi içerisinde ödenecektir.

3294 Sayılı Kanun 14/6/1986 tarihinde yürürlüğe girmekle beraber Kanunun Geçici Maddesinin (a) bendi gereğince, mükelleflerin 1986 yılı kazanç ve iratlarına ilişkin olarak verecekleri yıllık gelir vergisi beyannamelerinde hesapladıkları gelir vergisi de Fona tabi olacaktır.

Bu arada, mükellefleri ilgilendiren önemli hususlara aşağıda yer verilmiştir.

a) 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun 2361 Sayılı Kanunla değişik 42'nci madde kapsamına giren işler dolayısıyla 1987 yılında mükelleflerce beyan edilecek gelir üzerinden hesaplanacak gelir vergisinin %1'i nisbetinde Fona ait meblağ ayrıca hesaplanacaktır.

b) Gelir Vergisi Kanununun 72 nci maddesinin birinci fıkrası gereğince gayrimenkul sermaye iradı sahibinin 1986 yılında tahsil ettiği o yıla ve geçmiş yıllara ait gayrimenkul sermaye iratlarının yıllık gelir vergisi beyannamesinde toplanması durumunda, bu beyannamede toplanan gelir üzerinden hesaplanan gelir vergisinin % 1'i Fona ait meblağ olarak ayrıca hesaplanacaktır.

c) Mükelleflerce verilecek yıllık gelir vergisi beyannamelerinde ücret gelirinin de bulunması halinde, hesaplanan gelir vergisinin (ücret gelirin e isabet eden vergi de dahil) tamamı üzerinden Fona ait meblağ ayrıca hesaplanacaktır.

d) Mükelleflerin ölüm ve memleketi terk gibi sebepler dolayısıyla 1986 yılı kazançlarına ilişkin olarak 14/6/1986 tarihinden sonra verecekleri yıllık gelir vergisi beyannamelerinde beyan edilen gelir üzerinden hesaplanan gelir vergisi üzerinden Fona ait meblağ ayrıca hesaplanacaktır.

B - Beyana Tabi Kurumlar Vergisi Mükelleflerinin Fona İlişkin Mükellefiyetleri:

Kazanç ve iratlarını kurumlar vergisi beyannamesi ile beyan eden kurumlar vergisi mükellefleri, beyan ettikleri kazanç ve iratlar üzerinden hesapladıkları kurumlar vergisinden ayrı olarak sözkonusu verginin % 1'i nisbetinde Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu'na ödeyecekleri meblağı da hesaplamak zorundadırlar.

Kurumlar Vergisi Kanunu uyarınca tasfiye ve birleşme hallerinde verilen tasfiye beyannamesi ile devir halinde verilen devir beyannamesinde gösterilen, münfesi h kurumun devir tarihine kadar olan kazancına ilişkin olarak hesaplanan kurumlar vergisi üzerinden de, bu vergiden ayrı olarak % 1 nisbetinde Fona ait meblağın hesaplanacağı tabiidir. Bu mükellefiyet 14/6/1986 tarihinden sonra verilecek tasfiye ve devir beyannameleri için de geçerli olacaktır.

Diğer taraftan, özel hesap dönemine tabi mükelleflerden 1986 yılı içinde özel hesap dönemi sona erenlerin, Kanunun yürürlük tarihi olan 14/6/1986 tarihinden sonra beyan edecekleri kazançlar üzerinden

hesaplanan kurumlar vergisinin % 1'i nisbetinde Fona ait meblağ, bu vergiden ayrı olarak hesaplanacaktır.

C - Genel Hükümler :

1. Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri, hesaplanan gelir veya kurumlar vergisini esas alarak bu matrah üzerinden ayrıca hesaplayacakları Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu'na ait meblağı, gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak indiremeyeceklerdir.
2. Mükellefler tarafından Fona ödenecek meblağın tarh, tahakkuk ve ödenmesine ait usul ve esaslar hakkında, Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarının tarh, tahakkuk ve ödenmesine ilişkin hükümleri uygulanacaktır.
3. Mükellefler tarafından yapılan beyanlar üzerine tarh edilen Fona ait meblağ, Fonun matrahını teşkil eden vergiye ilişkin tahakkuk fişinde ayrı satırda gösterilecektir.
4. Yıllık beyanname veya kurumlar vergisi beyannamesi veren yada vermek zorunda olan mükellefler nezdinde yapılan inceleme sonucu veya Gelir Vergisi Kanununun 111 ve 112'nci maddelerine göre tarhiyata konu olacak matrah farkları bulunması durumunda, bulunan matrah farkına göre hesaplanacak gelir veya kurumlar vergileri ile birlikte bu vergiler üzerinden % 1 nisbetinde hesaplanan Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu'na ait meblağ, vergi dairesince ayrıca tarh edilecektir.
5. Yıllık beyanname veya kurumlar vergisi beyannamesi veren veya vermek zorunda olan mükelleflerle ilgili bulunmak kaydıyla, gelir ve kurumlar vergilerine ilişkin olarak, yapılacak ikmalen veya re'sen tarhiyatlar sonucu düzenlenecek olan ihbarnamelerde de Fona ait meblağ ayrıca hesaplanacak ve verginin altında ayrı bir satırda gösterilecektir.
6. İkmalen veya re'sen yapılan gelir ve kurumlar vergisi tarhiyatları dolayısıyla kesilecek cezalar için düzenlenecek ceza ihbarnamelerinde, yukarıda belirtilen beyannameli mükelleflere ilişkin olmak kaydıyla Fona yatırılacak meblağa ilişkin ceza ayrı satırda gösterilecektir. Vergilere uygulanacak ceza türü ile Fona ait meblağa uygulanacak ceza türü irtibatlandırılmayacaktır. Bu hususda ceza, doğrudan doğruya Fona ait meblağın matrahından (hesaplanan gelir veya kurumlar vergisi) hareket edilerek tespit edilecektir. Ancak, gelir veya kurumlar vergisiyle ilgili olarak, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 344'üncü maddesinin 1-7 numaralı bentleri uyarınca kasten vergi ziyana sebebiyet verilmesi durumunda, bu vergiler üzerinden hesaplanan Fona ait meblağ da kasten ziyaa uğratılmış olduğundan bu meblağ için kaçakçılık cezasının kesileceği tabiidir.
7. İkmalen veya re'sen tarh edilen gelir veya kurumlar vergisine itiraz edilmesi halinde, aynı ihbarnamelerde ayrı satırda gösterilen Fona ait meblağa da itiraz edilmiş sayılacak, bu meblağ için müstakil bir işlem teessüs ettirilmeyecektir.

8. Fona ait meblağ, vergiyle ilgili tahakkuk fişinde veya vergi ve ceza ihbarnamelerinde ayrı satırda gösterileceğinden, Fona ait meblağın tebliğine ilişkin olarak ayrı bir işlem yapılmayacaktır.

9. Vergi dairelerince tahsil edilen Fona ait meblağ, konuyla ilgili olarak Muhasebat Genel Müdürlüğünce yayımlanan 426 (M) Seri No.lu Genel Tebliğinde belirlenen esaslar çerçevesinde ilgili Fon hesabına aktarılacağından, Saymanlıkların mezkûr Tebliğ esaslarına göre işlem yapmaları gerekmektedir.

Tebliğ olunur.

(*) Güncelliği Kalmamıştır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026